

วิทยานิพนธ์ : ศึกษาการปิดกั้นอบายภูมิของพระโสดาบันในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท

ผู้วิจัย : แม่ชีนันทพร โสภณ

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (วิปัสสนาภาวนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระเทพสุวรรณเมธี, ดร., ป.ธ.๘, พธ.บ. (ปรัชญา), ศศ.ม. (ภาษาสันสกฤต),
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

: ผศ.ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี, ป.ธ.๘, พธ.บ. (บริหารรัฐกิจ), ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา),
Ph.D. (Philosophy and Religion)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาอบายภูมิในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท ๒) เพื่อศึกษาพระโสดาบันในคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท ๓) เพื่อวิเคราะห์การปิดกั้นอบายภูมิของพระโสดาบัน เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาข้อมูลจากคัมภีร์พุทธศาสนาเถรวาท และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวบรวมเรียบเรียงบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า ๑) อบายภูมิ หมายถึง ถิ่น ดินแดน ภูมิ หรือสถานที่ อันเป็นโลกที่อยู่อาศัยของสรรพสัตว์ผู้กระทำกุศลกรรมบถ ทางกาย ทางวาจา ทางใจ ไม่อยู่ในศีล เป็นมิฉนาคิภูมิมักโกรธ อาฆาตพยาบาท ปองร้ายผู้อื่น มีจิตริษยา จะไปถือกำเนิดอยู่อาศัย อันมีลักษณะปราศจากความเจริญ ไม่มีการพัฒนา เต็มไปด้วยความเดือดร้อน ความทุกข์ ปราศจากความยินดี น่ากลัว ปราศจากการเรียนรู้ ทนอยู่อย่างต้องรับโทษสถานเดียว มี ๔ ภูมิ คือ เจริญาน เปรต อสุรกาย นรก

๒) พระโสดาบัน หมายถึง ผู้เข้าถึงกระแสพระนิพพาน คือเข้าสู่มรรค เดินทางถูกต้องตามอริยมรรคอย่างแท้จริง รู้ชัดความเกิด ความดับ คุณ โทษ และเครื่องสลัดออกจากอินทรีย์ ๕ ประการ ตามความเป็นจริง เป็นผู้ไม่ตกไปในอบายภูมิ

๓) การปิดกั้นอบายภูมิของพระโสดาบัน คือปิดกั้นได้ด้วยมรรคญาณ ที่เกิดจากการเจริญวิปัสสนาภาวนา เพื่อบรรลุมรรค ผล นิพพาน จนได้ญาณลำดับขั้นที่ ๑๔ ในญาณ ๑๖ ในการเจริญวิปัสสนาภาวนา เพื่อการปิดกั้นอบายภูมิของพระโสดาบันนั้น เป็นการประหามภิเษกด้วยปฐมมรรค คือโสดาปัตติมรรคญาณทำหน้าที่ประหาม สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส (มิฉนาคิภูมิจิต และวิจิกิจฉา) ได้อย่างเด็ดขาด ผู้ปฏิบัติวิปัสสนาจนสำเร็จญาณนี้เชื่อว่าเป็นพระอริยบุคคลชั้นโสดาบันปิดกั้นอบายภูมิได้อย่างเด็ดขาด

Thesis Title : A Study of the Liberation from Planes of Loss and Woe (Apāyabhūmi) of Sotāpanna in Theravada Buddhist

Researcher : Maechee Nonthabhorn Sophon

Degree : Master of Arts (Vipassana Meditation)

Thesis Supervisory Committee

: Phra Thepsuwannamete, Dr., Pali VIII,
B.A. (Philosophy), M.A. (Sanskrit), Ph.D. (Buddhist Studies)
: Asst.Prof.Dr. Naddhira Sridee, Pali IX,
B.A. (Public Administration), M.A. (Ethical Studies), Ph.D.
(Philosophy and Religion)

Date of Graduation : February 24, 2018

Abstract

The objectives of this research are : 1) Study of the Apāyabhūmi in Theravada Buddhist Scriptures, 2) Study of the Sotāpanna in Theravāda Buddhist Scriptures, 3) Analyze the Liberation from Planes of Loss and Woe (Apāyabhūmi) of the Sotāpanna. This research is a Documentary Research studies from Theravada Buddhist Scriptures and related documentation Compiled Descriptive and Explanatory.

From the research, it is found the followings:

1) Apāyabhūmi refer to place, land, life or living planes of all beings who perform bad deeds or unwholesome through bodily action, verbal action, mental action or misconduct by mind, refuse to keep the precepts , wrong thoughts , easily to get Angry and vengeful one, jealousy, the bad kamma will determine the suffering planes that they will find rebirth in. There are no developments and Educations, without any gladness and full of ignorance, there only be punished in four planes Apāyabhūmi Tiracchāna, Pittivisaya, Asurakāya, Niraya.

2) Sotāpanna refer to who has seen the way to Nibbana, the way to Nibbana has become clear with knowing the rebirths, cessations, good and bad and the way to throw off from the Indriya 5 with its phenomenon not end up into Apāyabhūmi.

3) The Liberation from Planes of Loss and Woe (Apāyabhūmi) of Sotāpanna stage means Liberation by Maggayana that appear from pratise of Vipassana-Meditation for achieve Magga, Phala, Nibbana until cultivated powerful the 14th yana in Yana 16 then this Vipassana-Meditation practice for Liberation from Planes of Loss and Woe (Apāyabhūmi) of Sotāpanna stage by remove defilements with Pathama-Magga or Sotāpanna -Maggayana remove Sakkāyaditthi, Vicikicchā, Sālabbataparāmāsa get rid of Micchādītthi and Vicikicchā then fully attain Ariyapuggala at Sotāpanna stage fully Liberation of Apāyabhūmi.